

UNGA KLARA

FÖR ATT
JAG
SÄGER
DET

Regi Farnaz Arbabi
Premiär 31 mars / Biljetter ungaklara.se
Med stöd av Region Stockholm och Stockholms stad
UNGA KLARA

The poster features the Swedish title 'FÖR ATT JAG SÄGER DET' in large, bold, black letters. Each word is decorated with colorful, fringed fabric pieces in shades of orange, red, and teal. The background is a light gray with faint silhouettes of hands. Below the title, there is a horizontal line with a color gradient from orange to teal. At the bottom, the director's name, premiere date, and website are listed, followed by a small line of text about funding and the title 'UNGA KLARA' in bold black letters.

PEDAGOGISKT MATERIAL

Sammanställt av Julian Vigil, pedagog Unga Klara

2019

innehållsförteckning

En hälsning från Farnaz Arbabi, regissör	3
Om det pedagogiska materialet	4
Inför ert teaterbesök	5
Efter er teaterupplevelse	6
Övningar och lekar	7
<i>Rundan</i>	7
<i>Start-Stopp!</i>	8
<i>Trollkarlens hatt</i>	9
<i>Köra bil</i>	10
<i>Statyn</i>	11
<i>Flygande mattan</i>	11
<i>Bussen</i>	12
Projekt- Fjongkigong	13
<i>Moment 1</i>	13
<i>Moment 2</i>	14
Skapande skola	15
Om pjäsen	16
Om Unga Klara	17
Litteraturtips och länkar	18

En hälsning från Farnaz Arbabi, regissör

Hej!

Vad roligt att du som pedagog vill jobba med vår föreställning *För att jag säger det!*

För att jag säger det är frukten av ett kollektivt arbete, där alla medverkande på och bakom scenen har bidragit med sina tankar, minnen, idéer och infall. Vi har utforskat, undersökt och förkovrat oss i tematiken makt, medbestämmande, lek och barnperspektiv. Vi har läst böcker och mött barnpsykologer och lekforskare, men framförallt har vi mött experterna själva: barnen!

Det svenska samhället är ålderssegrererat och de som inte har egna barn eller arbetar med barn möter väldigt sällan barn. Samhällsplaneringen är inte byggd för att vuxna och barn ska samsas och befinna sig på samma ytor tillsammans. I denna produktion har vi försökt att bryta den uppdelningen för att möjliggöra och ge utrymme för mötet mellan barnen i publiken och de vuxna på scenen. Inspirerade av ert arbete på förskolor så har vi under hela processen samtalat, lekt och umgåtts med barn i åldrarna tre till sex år.

Det sägs att makt korrumpierar, och det gäller även vuxenmakten. Med makt kommer också ansvaret att inte utnyttja sitt övertag. Den som är stark måste också vara snäll, som Astrid Lindgren skriver i bilderboken *Känner du Pippi Långstrump?*

I arbetet med *För att jag säger det* har vi också gått tillbaka till de egna erfarenheterna av att vara barn. Hur såg det ut där vi bodde? Vilka var det som bestämde åt oss? När kände vi oss som mest maktlösa? Vad fick vi bestämma åt oss själva? En del av oss minns utskällningar, örfilar eller andra kränkningar. Andra av oss har bara ljusa minnen av barndomen. Vi har valt att visa både det mörka och det ljusa - med fokus på det ljusa och leken som en frigörande och befriande kraft.

Den konstnärliga upplevelsen har stått i fokus för mig som regissör och jag har velat skapa en föreställning som också får vara obegriplig, vacker, suggestiv och mystisk och som inte alltid behöver förstås, utan kan tolkas på olika sätt. Jag hoppas att den väcker tankar hos er - och inspirera till lek!

Om det pedagogiska materialet

Detta material riktar sig till pedagoger som har sett föreställningen *För att jag säger det* med sin barngrupp och som vill arbeta pedagogiskt kring delar av pjäsens tematik och genom olika övningar och lek på ett roligt sätt utveckla olika förmågor hos de enskilda barnen och gruppen.

Materialet är uppdelat i två delar där den första innehåller olika övningar och lekar. Den andra delen är tänkt som ett projektarbete i två moment, och som ni kan välja att genomföra vid ett eller flera tillfällen, tex under en projektvecka på er förskola.

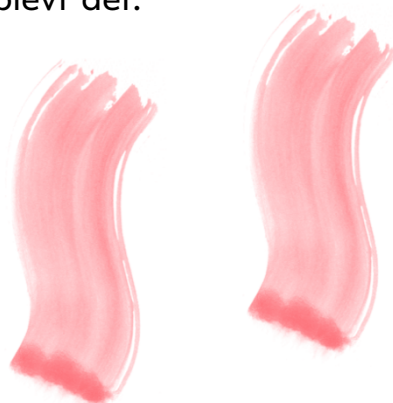
Du som pedagog känner din grupp bäst och det är vår avsikt att du ska se detta material som en inspiration, där du kan välja de delar som fungerar bra för er. Detta pedagogiska material innehåller också förslag på för- och efterarbete, kopplat till er teaterupplevelse, som ni kan arbeta utifrån.

Vi hoppas att ni skall finna materialet inspirerande och skulle bli väldigt glada om ni ville ge oss feedback på hur ni upplevt det.

Både ris och ros är välkommet!

Skriv till: julian@ungaklara.se

Bästa hälsningar,
Julian Vigil Pedagog, Unga Klara

Tack!

...till Sanni Breisch, dramapedagog-studerande och praktikant på Unga Klara, som kom på fina namnet Fjongsigong som används i detta material och för inspirerande samtal och idéer till detta material under din praktik.

...för inspiration och idéer till detta material till Malin Jägstrand, dramapedagog och författare till boken *Nya förhållningssätt för barn som vuxit upp med våld och hot i familjen* (Carpevi Media, 2010).

...till Daniela Kullman, dramaturg, för idéer och inspiration till detta material.

Inför ert teaterbesök

Barnen måste inte förberedas på något särskilt sätt kring föreställningens tema. De kan möta och uppleva föreställningen utan någon förhandsinformation om själva handlingen men det kan vara bra att ni tillsammans läser och samtalar om avsnittet *Om pjäsen* i detta material, då det kan väcka nyfikenhet om pjäsens tema och produktion. Om ni vill kan ni exempelvis samtala om frågor som:

- Varför tror ni att pjäsen heter *För att jag säger det*?
- Vad är trots?
- Vad är olydnad?
- Vad betyder revolution?
- Vad tror ni att föreställningen kommer handla om?
- Vad gör en skådespelare?
- Vad gör en regissör?
- Vad gör en kompositör?

Då vi alla har olika erfarenheter av teater kan det vara bra att innan besöket på Unga Klara prata om vad teater är. Kanske har barnen minnen från tidigare teaterbesök som de kan delge varandra eller kanske har de aldrig varit på teater tidigare. Kanske har ni som grupp gått på teater tillsammans? Prata då om dessa upplevelser och hur ni tror besöket på Unga Klara kommer att bli. På så sätt har barnen en gemensam förståelse för sina egna förhoppningar liksom kamraternas. Du som pedagog får också en inblick i hur barnen tänker kring det kommande teaterbesöket.

- Vad har ni för förväntningar på teaterbesöket?
- Hur tror ni att det kommer kännas att vara på teatern?
- Hur tror ni att det kommer det se ut i salongen?
- Hur och var kommer ni få sitta?

Avsluta med att prata om hur ni ska ta er till teatern. För många barn är teaterupplevelsen inte enbart förknippad med det som händer i salongen. Vägen dit och väntan i foajén kan ha lika stor betydelse som själva föreställningen.

Efter er teaterupplevelse

Innan ni börjar arbeta med de olika delarna i detta material kan det vara bra att göra en minnesrunda och eftersamtal där eleverna får beskriva och dela sina olika tolkningar av teaterupplevelsen.

Gör såhär:

Sätt er i en ring och låt alla i turordning få möjlighet att uttrycka sig om vad de minns från föreställningen. Se nedan exempel på frågor som du som pedagog kan ställa:

- Vad minns du från föreställningen?
- Varför heter föreställningen *För att jag säger det*, tror du?
- Hur såg scenrummet ut?
- Hur var musiken?
- Hur var ljuset?
- Vad handlar föreställningen om för dig?
- Tänkte du/kände du något speciellt när du såg pjäsen?

Tips!

Om det behövs så kan ni i era rundor ha ett föremål som skickas runt i gruppen. Den som håller i föremålet är den som för tillfället har ordet. Välj gärna ett föremål som ni tycker är fint tex en fin kula eller likande. Det gör rundan till något speciellt.

Uppgift!

Ge barnen i uppgift att rita eller måla om det de minns från föreställningen, sätt gärna på lugn musik i rummet när de skapar sina teckningar. Om ni vill, skicka gärna in bilderna eller foto av bilderna till Unga Klara! Vi skulle bli så glada av att få ta del av detta!

Övningar och lekar

Genomgående syfte:

Barnen ges möjlighet att öva på att lyssna, att en i taget ta plats i gruppen och ge varandra utrymme. De kan här också öva på kroppskännedom, koncentration och samarbete.

Rundan

Denna övning kan ni använda som uppvärmning innan ni fortsätter med nästa övning i detta material. Rundan kan ni också använda på exempelvis olika samlingar som ni har på förskolan.

Gör såhär:

Sätt er i en ring och låt alla i turordning få möjlighet att svara på frågan för rundans tema.

Exempel på frågor till rundan kan vara:

- Alla säger sitt namn och ett djur de tycker om
- Alla säger sitt namn och något de tycker om att göra
- Alla säger sitt namn och en maträtt de tycker om
- Alla säger sitt namn och en saga de tycker om

Variera temafrågan på rundan så att den passar till den övningen eller verksamhet ni tänkt göra efteråt.

Tips!

Om det behövs så kan ni ha ett föremål som skickas runt i gruppen. Den som håller i föremålet är den som för tillfället har ordet. Välj gärna ett föremål som ni tycker om tex en fin kula. Det gör rundan till något speciellt.

Start-Stopp!

Detta behövs för övningen: Ett stort rum med fri golvyta.
Musik eller musikinstrument, exempelvis en trumma.

Gör såhär:

1. Be gruppen sprida ut sig i rummet.
2. När ledaren för övningen, ett barn eller en vuxen, spelar musiken rör sig gruppen fritt eller som det ledaren ger instruktion att gruppen skall göra.

Exempel på instruktion kan vara:

- Alla rör sig fritt
- Alla skall röra sig som tigrar
- Alla skall röra sig som vatten
- Alla skall röra sig långsamt
- Alla skall röra sig som träd

3. När musiken pausas stannar alla i den position de är i och pedagogen låter nu en ny deltagare vara ledare.

Extra!

Om ni vill kan ni, när musiken stannar, utveckla leken genom att lägga till en instruktion, exempelvis:

- *Kryp ihop på golvet*
- *Gör dig så stor som möjligt*
- *Flyg som en mygga*

4. Övningen är slut när alla som vill vara ledare har fått vara det.

Efter leken kan ni gärna sätta er i ring och göra en samtalsrunda och prata om hur det kändes att vara den som leder övningen respektive att ledas.

Trollkarlens hatt

Detta behövs för övningen: Ett stort rum med fri golvyta.

Gör såhär:

1. Utse en trollkarl och bestäm vilken trollformel trollkarlen ska använda.
2. Alla andra som deltar ligger i trollkarlens hatt dvs tätt tillsammans på golvet.
3. Trollkarlen säger sin trollformel och förvandlar alla till något valfritt tex lejon. Sen leker man lejon tills trollkarlen säger "tillbaka i hatten".
4. Byt trollkarl.

Efter leken kan ni gärna sätta er i ring och göra en samtalsrunda och prata om hur det kändes att vara trollkarl/förtrollad.

Köra bil

Detta behövs för övningen: Ett stort rum med fri golvyta. Musik.

Gör såhär:

1. Ett barn ställer sig bakom en vuxen, eller ett annat barn, med händerna på axlarna på de som står framför.
2. Den som står framför är bil, den som står bakom är chaufför.
3. När musiken går igång skall de som styr bilarna, försöka köra sin bil så att den inte krockar med andra bilar eller andra hinder.
4. När det gått en stund, be chauffören att parkera bilen på valfri plats i rummet.
5. När detta är gjort är det dags att byta roller. Den som tidigare styrde bilen, blir nu bil och tvärtom.
6. Leken är slut när alla har fått vara chaufför/bil.

Efter leken kan ni gärna sätta er i ring och göra en samtalsrunda och prata om hur det kändes att vara den som styr/bil.

Statyn

Gör såhär:

1. Låt barnen sitta i ring.
2. En pedagog står i mitten av ringen.
3. Låt ett barn i taget vara "skulptör". Skulptören (barnet) skapar sin staty av den vuxne genom att på statyn lyfta/sänka exempelvis en arm, flytta på ett ben, dra upp eller ner på mungiporna på den vuxne.
4. När barnet känner att hen är klar med sin staty är det dags att byta skulptör och turen går till nästa deltagare. Kanske vill barnen prova på att vara staty?

Efter leken kan ni gärna sätta er i ring och göra en samtalsrunda och prata om hur det kändes att vara skulptör/staty.

Flygande mattan

Gör såhär:

1. Ställ gruppen på en matta eller liknade där alla får plats.
2. Ledaren, ett barn eller vuxen, säger: "Nu ska vi flyga någonstans, i fantasin"
3. Gruppen svarar: "Vart då?"
4. Ledaren svarar: "Vi ska flyga till månen" (exempelvis)
5. Alla räknar till tre: "1, 2, 3!!"
6. Ledaren beskriver resan med rörelser och ord:
"Nu lyfter vi!"
"Ut genom fönstret"
"Akta så vi inte krockar med träden!"
"Upp i himlen!"
7. När ni kommit fram, åker ni tillbaka till förskolan.

8. Nu har turen kommit till nästa barn att vara ledare och ni åker till en ny plats.
9. Övningen är slut när alla som vill har fått vara ledare.

Bussen

Bussen genomförs på samma sätt som Flygande mattan men här håller alla i varandras händer, i ett led dvs bildar en buss.

Sen rör bussen sig över rummet. Bussen ger mer rörelse och fysiskt samarbete än i flygande mattan. Flygande mattan är dock bra om man inte har så mycket plats att röra sig på.

Projekt- Fjongkigong

Projektet består av två moment som ni kan välja att genomföra under en och samma dag eller vid flera olika tillfällen.

Moment 1

Sagan om Fjongkigong

1. Pedagogen håller i en docka som tillverkats i förväg (se Moment 2). Presentera dockan som heter Fjongkigong. Berätta att ni ska skapa en saga om n tillsammans. Liksom vid tidigare rundor så är det personen som håller i Fjongkigong som har ordet.
2. Du som pedagog kan sätta igång sagan: *"Det var en gång ett barn som kallades Fjongkigong. En dag skulle Fjongkigong gå till förskolan med sin vuxna. När de kom fram hade Fjongkigong ångrat sig och ville inte alls gå till förskolan. Men då sa den vuxne..."*
3. Skicka nu vidare dockan till nästa person i ringen och låt hen fortsätta på sagan där föregående hade slutat. "Vad hände sen?"
4. När hen fortsatt på sagan, skickar den vidare dockan till nästa deltagare osv.
5. När ni gått ett helt varv, fråga barnen om sagan behöver få fortsätta. Fortsätt sagan tills alla är överens om att den är slut.
6. Samtalsrunda. Exempel på frågor:
 - Vad handlade sagan om tycker du?
 - Hur började sagan?
 - Vad hände sedan?
 - Hur slutade sagan?
 - Skulle sagan kunnat sluta på något annat sätt?
7. Om gruppen så önskar, kan ni nu göra en ny saga eller ändra delar på den ni nyss gjort men som barnen tycker borde blivit annorlunda.

Moment 2

Barnen skall nu få skapa sin egen Fjongkigong-docka.

Material: Tyg i olika färger. Varje tygbit skall vara ca 30 cmx30cm.

Leka-kulor.

Garn i olika färger.

Färgpennor.

Klister.

Glitter i olika färger

Annat som barnen vill dekorera sin docka med.

Gör såhär:

OBS! I steg 4 kan pedagogen behöva hjälpa barnen.

1. Låt barnen få välja ett tyg till deras docka. Vilken färg vill du att din docka ska ha?
2. Ge barnen varsin leka-kula.
3. Lägg ut tyget på ett bord och lägg leka-kulan i mitten av tyget.
4. Knip ihop tyget vid "halsen" så att kulan bildar ett huvud inne i tyget. Knyt ihop med garn vid halsen, som ett halsband, så att kulan inte trillar ut när ni släpper. Vilken färg vill barnet ha på halsbandet?
5. Nu är det dags att ge Fjongkigong ögon, mun, öron, hår...
Låt barnen med färgpennorna fritt rita dit de delar de vill ha på sin docka. Kanske har deras Fjongkigong 13 ögon och 2 munnar? Håret är kanske gjort av garn? Kanske av glitter? Annat?
6. Nu är det dags att dekorera Fjongkigong. Låt barnen använda klister på de delar av deras docka där de vill att glittret skall fastna. Vad mer vill de använda att dekorera sin docka med?
7. Fjongkigong är färdig!

När allas dockor är färdiga, sätt er i en ring och gör en samtalsrunda där barnen får presentera sin docka.

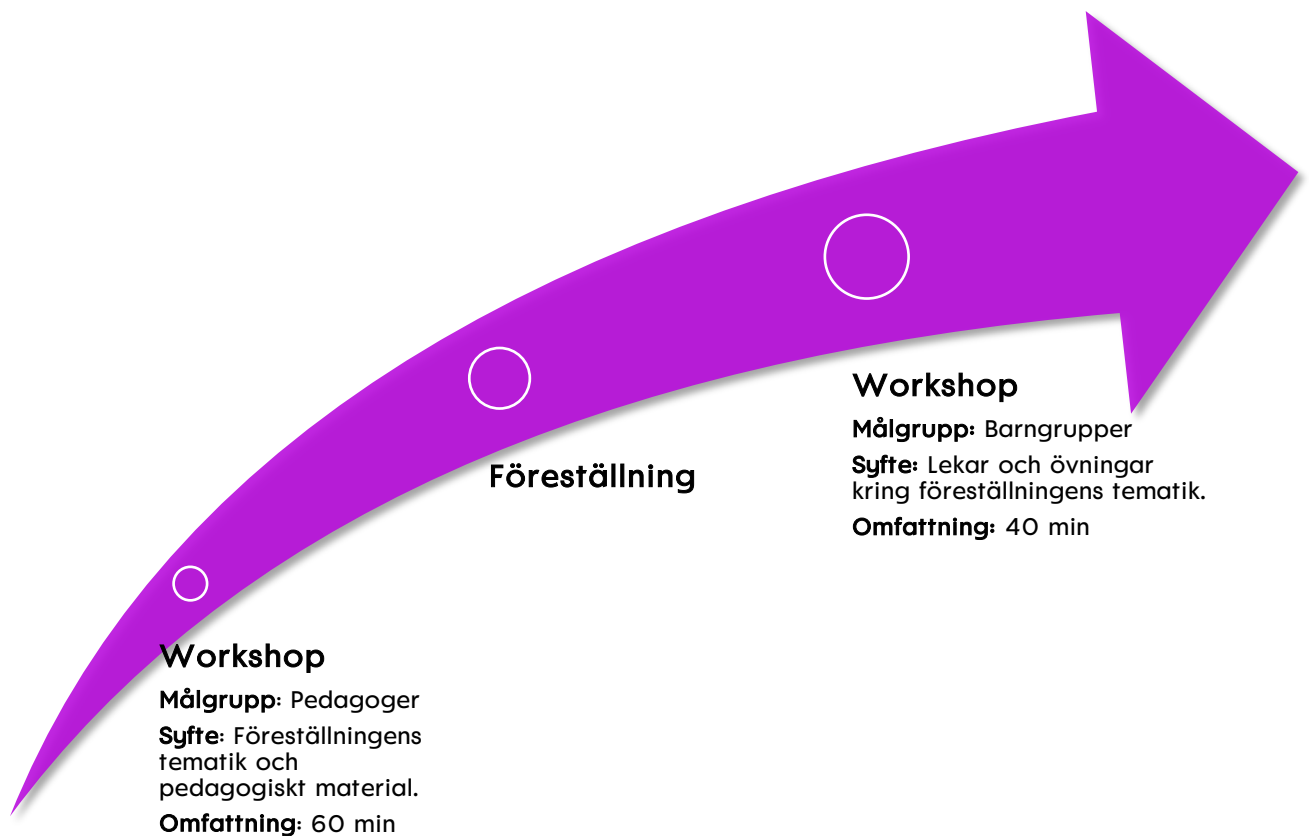
Pedagogen kan ställa frågor som exempelvis:

- Vad heter dockan?
- Hur gammal är den?
- Vilka sagor kommer dockan att få vara med om?
- Kanske vill de leka Fjongkigong-sagan ni hittade på tillsammans?

Skapande skola

Unga Klara finns tillgängliga för er och erbjuder Skapande skola-projekt i form av ett paket som innehåller workshops för både elever och pedagoger. Er teaterupplevelse på Unga Klara är då en del av projektet. Skapande skola-projektet kan se ut som exemplet nedan, men utformas tillsammans med er, utifrån de förutsättningar som finns på just er förskola.

För frågor om Skapande skola maila till: julian@ungaklara.se

Om pjäsen

För att jag säger det

Urpremiär 31 mars 2019

Medverkande

Bianca Traum
David Nzinga
Joel Mauricio Isabel Ortiz
Klas Lagerlund
Lisette T. Pagler

Maria Salah
Nina Rashid
Rita Lemivaara
Sakib Zabbar

Produktion

Idé

Gustav Deinoff och Farnaz Arbabi

Regi

Farnaz Arbabi

Kostymdesign och scenografi

Jenny Kronberg

Mask- och perukdesign

Daniela Krestelica

Ljusdesign

Johan Sundén

Musik och ljuddesign

Foad Arbabi

Dramaturg

Daniela Kullman

Rörelsecoach

Anne Jonsson

Regiassistent

Céline Marcault

Textildesign

Ellen Dynebrink

Grafisk form

Studio Parasto Backman

Unga Klara tar sig an childism - diskriminering och fördomar mot barn!

Barn är den grupp i samhället som har minst makt över sina egna liv.

Synen på barnet är att det ska växa upp och bli färdig människa.

Barndomen är en parentes, vuxenheten är norm.

Att vara barn är att snart bli vuxen.

Varför ser vi inte barnet som en fullvärdig människa?

Alla vuxna har varit barn.

Hur kommer det sig att vi ändå bidrar till barnets underordnade roll i samhället? Hur skulle samhället kunna se annorlunda ut?

Är en barnledd revolution möjlig?

Tänk om

trotsigheten är civil olydnad?

barnets vägran är motstånd mot maktutövning?

buset är samhällsomstörtande verksamhet?

Om Unga Klara

Unga Klara grundades 1975 av Suzanne Osten och har sedan starten varit en världsledande teater i barns och ungas tjänst, där livets svåra och komplexa frågor lyfts fram genom konsten. Unga Klara vill spela teater om det viktigaste, för de allra viktigaste. 2014 tillträdde Farnaz Arbabi och Gustav Deinoff som konstnärliga ledare för Unga Klara och sedan januari 2018 är Unga Klara Sveriges första nationell scen för barn och unga.

Med utgångspunkt i den självklara inställningen att en ung publik har rätt till samma höga konstnärliga kvalitet som en vuxen och att en bäst bejakar livet genom att tala sanning om dess komplexitet, har Unga Klara försökt undersöka vad teater kan vara. Unga Klara har gett sig på de svåra ämnen, men också den lustfyllda formen, försökt att kombinera det tunga med det lätta, forskat, ifrågasatt och prövat i relation till publiken. Unga Klara arbetar normkritiskt, feministiskt och antirasistiskt för mångfald, jämlikhet och människors lika värde.

Litteraturtips och länkar

Childism, **Elisabeth Young-Bruehl**

Nya förhållningssätt för barn som vuxit upp med våld och hot i familjen,

Malin Jägstrand

Barn som upplevt våld, **Emma Wilén**

Nej! Sa lilla Monster, **Kalle Güttler, Rakel Helmsdal, Áslaug Jónsdóttir**

Stora monster gråter inte, **Kalle Güttler, Rakel Helmsdal, Áslaug Jónsdóttir**

Social och emotionell träning för alla barn, **Maria-Pia Gottberg**

Dramapedagogik som demokratisk fostran?, **Mia Marie F Sternudd**

Du har huvudrollen i ditt liv- om forumspel som pedagogisk metod för frigörelse och förändring, **Karin Byréus**

Ge ditt barn 100 möjligheter istället för 2- om genusfällor och genuskrux i vardagen, **Kristina Henkel och Marie Tomicic**

Våga vara: visa barn vägen till bättre självkänsla, **Jana Söderberg**

Min childism, **Philippa Hultkvist**

[http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=8875372
&fileId=8875373](http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=8875372&fileId=8875373)

BRIS

<https://www.bris.se>

Barnrättskonventionen

<https://unicef.se/barnkonventionen>

[https://www.raddabarnen.se/rad-och-](https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/skolmaterial/barnkonventionen/barnkonventionen-kort-version/)

[kunskap/skolmaterial/barnkonventionen/barnkonventionen-kort-version/](https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/skolmaterial/barnkonventionen/barnkonventionen-kort-version/)

Barnrättscentrum

<https://www.jurfak.su.se/barnrattscentrum/>

